

ULRIKA
*rolfs*DOTTER

”Synkkää
ja taianomaista
kerrontaa.”

FEMINA

SAALIIN SYDÄN

TAMMI

ULRIKA
*rolfs*DOTTER
SAALIIN SYDÄN

Suomentanut Antti Saarilahti

TAMMI

HELSINKI

Ruotsinkielinen alkuteos *Rovhjärta* ilmestyi 2021.
Copyright © Ulrika Rolfsdotter 2021
Published by agreement with Ahlander Agency.
Suomenkielinen laitos © Antti Saarilahti ja Tammi 2022
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.
Painettu EU:ssa
ISBN 978-952-04-3922-4

*Kaikille naisille, jotka puolustavat asiaansa.
Ja Ådalenille, kauniille kotiseudulleni,
joka kulkee aina mukanani ja loi perustan sille,
kuka olen.*

1

Kylmä tuulenhenkäys havahdutti kassakoneen takana nuokkuvan Sven Bergstenin hereille. Ulko-ovi läimähti kiinni ja sisään pöllähti lumipilvi.

Tuo vanha ovi olisi pitänyt vaihtaa jo kauan sitten uuteen, jonka lukko toimisi. Mistä ihmeestä siihenkin nyt löytyisi rahaa.

Sven kiersi kassan ja ostoskärryjen jonon ja kaivoi avainnipun taskustaan. Hän huokaisi raskaasti. Maantie oli autio, ja katuvalojen loisteessa näkyi, kuinka lunta tuiskusi. Sitä vain riitti – eikö tämä loppuisi koskaan? Talvi oli tullut jo lokakuussa, ja nyt oli huhtikuu. Lumenaeraus oli kustantanut Svenille tänä talvena useamman tuhatlappusen. Menoja vain, tuloja yhä vähemmän.

Sven vilkaisi rannekelloaan. Se oli vasta puoli viisi: sulkemisaikaan oli oikeastaan vielä puoli tuntia. Tavallisesti hän oli tarkka sen suhteen, mutta mitä väliä? Asiakkaita ei kuitenkaan tulisi. Oli kiirastorstai – ihmiset kilistelivät parhaillaan kotona pääsiäiselle. Eikä Bergstens Livs ollut enää kyläläisten ykkösvalinta. Nykyään väki piti ilmeisesti parempana käydä Nylandin Icassa viisitoista kilometriä pohjoisempänä, siellä kun oli isompi valikoima ja halvemmat hinnat. Kunnian ihmisiä ei enää löydy, Sven mietti ja työnsi avai-

men lukkoon. Mutta sitten hän muisti virpomavitsaruukun, jonka vaimo Lillemor oli asettanut rappusille aiemmin päivällä. Niinpä hän työnsi oven auki, kumartui vaivalloisesti nostamaan vitsat ja huomasi edessään kiiluvan silmäparin. Sven säpsähti niin pahasti, että ruukku lipsi käsistä.

Eläin hypähti tiehensä mutta jäi tuijottamaan häntä vain muutaman metrin päähän.

”Mitä sinä täällä teet? Kotiin siitä!” Sven hätisteli, ja kissa katosi pimeyteen. Pahuksen elukka, kun tuolla lailla säikytelee. ”Katinkuvatus”, hän sanoi ääneen.

Ruukku särkyi neljään osaan, Sven totesi. Mutta hyvällä tuurilla hän pystyisi liimaamaan ne yhteen ilman, että Lillemor huomaisi mitään.

Hän keräsi palaset ja lukitsi oven huolella. Kätkeytyään ruukunpalat lihaosaston takana olevaan laatikkoon hän jatkoi matkaansa lastauslaiturille pitkin kapeaa käytävää.

Portaikun kupeessa olevan pienen toimistohuoneen ulkopuolella hän pysähtyi. Siellä oli avaamaton kirje, se jonka hän oli pannut piiloon. Hän voisi ihan hyvin lykätä sen lukemista päivällä, mutta hän tunsu itsensä tarpeeksi hyvin tietääkseen, ettei sitten ajattelisi koko pääsiäispäivällisellä mitään muuta.

Sven raotti portaikon ovea ja kuunteli. Liikkeen yläpuolella oli neljän huoneen asunto, jossa hän oli varttunut ja jonne hän oli jäänyt, kun oli ainoana poikana perinyt Bergstens Livsin vanhemmiltaan. Lillemor oli ylhäällä laittamassa päivällistä ja tuskin tulisi alas juuri nyt.

Sven käveli päättäväisesti toimistoon, otti kirjekuoren työpöydän vetolaatikosta ja repäisi sen nopeasti auki.

Hänen katseensa hakeutui viimeiselle riville. Sanat sekoittuivat toisiinsa ja vilisivät silmissä. Hän oli pelännyt tätä mutta toivonut silti toisenlaista päätöstä. *Lisälainaa ei myönnetä.*

Hän veti työtuolin esiin ja lysähti istumaan. Hyvä Jumala, auta minua, hän rukoili hiljaa. Mitä he nyt tekisivät? Heillä ei ollut työntekijöitä – vain Saga, heidän ainoa lapsensa, joka autteli puodissa. He eivät maksaneet itselleen juuri ollenkaan palkkaa, eivät suoneet itselleen matkoja, eivät tuhlanneet ylellisyyksiin. He olivat venyttäneet äärimmilleen joka ikisen kruunun, mutta puoti ei enää kannattanut. Koko Svenin perintö, koko hänen elämänsä, oli luisumassa hänen käsistään.

Sven löysäsi solmiotaan ja tunsi sykkeen ohimoillaan. Hänen katseensa osui työpöydällä olevaan valokuvaan. Hymyilevä mies ja pieni poika polvisortseissa ja henkseleissä seisoivat näyteikkunan edessä. Pikkupoika oli hän itse ja hymyilevä mies hänen isänsä, maalaiskauppias Lars Bergsten. Isä oli jättänyt elämäntyönsä Svenin käsiin. Luottanut siihen, että poika hoitaisi sitä hyvin.

Vain kaksi vuotta, Sven ajatteli. Sen enempää he, hän ja Lillemor, eivät tarvinnut. Vain kaksi vuotta, niin he voisivat jäädä eläkkeelle ja jättää perheyriyksen Sagalle, joka olisi silloin yhdeksäntoistavuotias. Tytär löytäisi toivon mukaan luotettavan miehen, joka pystyisi auttamaan puodin pyörittämisessä. Jatkamaan sukua ja säilyttämään perheyriyksen seuraaville polville.

Kurkkua kuristi, ja Sven puri rystysiään tukahduttaakseen itkun. Ryhdistäydy, hän ajatteli ja ummisti silmänsä. Älä hajoa nyt. Hän oli ihmeen kaupalla onnistunut salaamaan tilanteen näinkin pitkään, mutta sen valkeneminen Lillemorille oli luultavasti vain ajan kysymys. Vaimo murtuisi. Itse tilanteenkin tähden, totta kai, mutta ennen kaikkea siksi, että Sven oli valehdellut hänelle. Pitänyt kaiken omana tietonaan. Mutta Sven järjestäisi asiat kuntoon. Jotenkin.

”Täällä pimeässäkö sinä istut?” sanoi joku hänen takanaan.

Sven hätkähti ja pyörähti ympäri. Lillemor seiso i ovi-
aukossa. Hänen harmaantuvat, hartiapituiset hiuksensa oli-

vat poninhännällä, mikä sai hänet näyttämään samalta kuin nuorena, vanhoina hyvinä aikoina.

”Ruoka on valmis”, hän sanoi. ”Oletko tulossa?”

Sven katsoi kelloa.

”Mutta minunhan pitää hakea Saga Fridebosta.”

”Hän on jo kotona, sai kyydin Hoffnerilta.”

”Mitä? Onko Saga käynyt taas tallilla?”

Lillemor taputti Sveniä poskelle.

”Sehän oli kiltisti tehty Hoffnerilta – vältyit itse ajamasta autoa tuossa koiranilmassa. Käypä nyt viemässä se autotalliin ennen kuin ruoka jäähtyy.”

Sven sujautti kirjeen kansioiden alle ja nousi pikaisesti. Hän huojautti, ja Lillemor sai hänestä kiinni. Vaimo katsoi häntä huolestuneena.

”Sven, mikäs nyt on? Olet ihan kalpea.”

Sven heilautti kättään torjuvasti.

”Varmaan vain väsyttää.”

He molemmat olivat yli kuudenkymmenen, hän muistutti vaimolleen. Eikö pikku vaivoja ollut siinä iässä odotettavissakin?

Autotallille kävellessään Sven nosti käden suojaksi ärhäköitä lumihiuataleita vastaan, joita tulla pyrytti suoraan hänen silmiinsä.

”Kiltisti ja kiltisti tehty”, hän mutisi puhdistessaan Volvon tuulilasia ja istuutui sitten kuljettajan paikalle. Hän avasi tallinoven napinpainalluksella ja ajoi auton hitaasti sisään.

Hän oli Lillemorin kanssa eri mieltä siitä, oliko hyvä idea, että Saga auttoi hoitamaan Hoffnerin ravihevosiä. Kun Saga oli eräänä päivänä palannut kotiin kertoen, että häntä oli pyydetty auttamaan tallilla, Svenin vatsaa oli vääntänyt. Ravihevokset olivat arvaamattomia otuksia. Sitä paitsi hän ei luottanut yhteenkään Hoffneriin, ja sen hän oli tehnyt Sagalle

selväksi. Saga ei tiennyt mitään vanhasta sukuriidasta eikä tietenkään ymmärtänyt, miksi Sven oli aina tyly Hoffnereita kohtaan. Tytär ajatteli, että Sven oli vain ylisuojeleva isä, mutta luulkoon niin. Ei Sagan tarvinnut tietää mitään. Ellei se ollut täysin välttämätöntä.

Sven näki mielessään isänsä kasvot sinä ainoana kertana, kun tämä oli keventänyt hänelle sydäntään.

Meidän porukalla oli tapana pelata pokeria. Yhtenä iltana John Hoffner joi minut pöydän alle, ja minä panin peliin kaiken metsäni. Seuraavana päivänä hän tuli käymään paperien kanssa. En muistanut illasta mitään, mutta paikalla oli ollut todistajia, joten ei siinä muu auttanut kuin laittaa nimi alle. En halunnut menettää kasvojani. Olin hölmö, Sven. Hölmö ja humalassa. Ja maksoin siitä hyvästä. Mutta vääryydellä hankittu surkeudella menetetään, ja jonain kauniina päivänä koittaa Hoffnerien tilinteon aika, se on vissi. Se koittaa vielä. Ehkei minun elinaikanani, mutta ennemmin tai myöhemmin. Sano minun sanoneen.

Lillemor sen sijaan tiesi vanhasta sukuriidasta kaiken, mutta Sven oli pyytänyt häntä olemaan kertomatta Sagalle. Se ei tarkoittanut, että asiaa olisi millään tapaa unohdettu tai annettu anteeksi. Sven oli luvannut isälleen, ettei koskaan unohtaisi.

Jotenkin minä hankin metsän takaisin, Sven tuumi. Aika keinot keksii.

Hän lukitsi auton, varmisti että tallinovi oli sulkeutunut ja käveli sitten talolle. Liike silmäkulmassa sai hänet jähmettymään.

Pimeässä seisojoku.

Sveniä tuijotti täyspitkään valkoiseen leninkiin pukeutunut nainen, jonka kasvoja peittivät harmaanmustat hiukset.

Noita, Sven ajatteli.

Nainen ojensi kädet häntä kohti ja avasi suunsa. Ääni kuu-
losti rahisevalta henkäykseltä.

”Apua”, hän kuiskasi. ”Tyttö! Auta tyttöä.”

2

Annie Ljung katseli laihaa naista, joka istui tuolinsa etureu-
nalla ja selaili sijoitus selvitystä. Naisella oli pesemättömät
hiukset, jotka roikkuivat kasvoilla. Kynnet olivat pureskel-
lut ja lakkaamattomat. Takki kulunut ja likainen, housut
batiikkivärjätyt. Kuin variksenpelätin, Annie tuumi.

Naisen vasemmassa poskessa oli mustelma, joka oli alka-
nut kellertää sitten viime vierailun. Hän haisi vahvasti tupä-
kalta ja oluelta.

Jalka väpätti tuolia vasten hänen hypistellessään papereita.

”Rosenhem? Onko se siis hyvä paikka?” hän sanoi nosta-
matta katsettaan.

”Se on Ruotsin paras hoitola väkivaltaa kokeneille naisille.
Kaukana maaseudulla, lähellä Hudiksvallia.”

Nyt nainen katsoi arasti Annieen.

”Eikä hän saa tietää, missä minä olen?”

”Ei saa, kunhan et itse ota häneen yhteyttä. Asia pidetään
täysin salassa. Kenelläkään ei ole oikeutta tietää, missä olet.”

Nainen laski taas katseensa ja veti kädet syvemmälle
paidanhihoihin.

”Enpä tiedä”, hän sanoi hitaasti. ”Tuntuu kuin olisin tyyliin
lähdössä lipettiin.”

Hän on edelleen miehensä vallassa. Mies hallitsee häntä.

”Tämä on täysin vapaaehtoista”, Annie sanoi. ”Kukaan ei
voi pakottaa sinua jäämään sinne, jos et viihdy.”

Naisen yläruumis keinui edestakaisin, ikään kuin hän olisi tuudittanut itseään. Annie laski käden hänen käsivarrelleen ja katsoi häntä silmiin.

”Tämä on sinun tilaisuutesi. Tartu siihen.”

Anna mennä vain, Annie kannusti mielessään. Sano kyllä. Ennen kuin hän hakkaa sinut hengiltä.

”Okei”, nainen vastasi. ”Minä menen. Mutta vasta pääsiäisen jälkeen”, hän lisäsi ja kietoi kädet ympärilleen.

Annie puristi vaistomaisesti käden nyrkkiin ja hymyili.

”Selvä, soitellaan sitten tiistaina”, hän sanoi ja nousi seisomaan. ”Pidä huoli itsestäsi nyt viikonloppuna.”

Hän avasi käytävän oven ja törmäsi pomoonsa. Tord Hellman tuijotti häntä ja hänen asiakastaan, joka kiiruhti ohi. Annie saattoi naisen sulkuovelle, varmisti että ovi meni lukkoon tämän perässä ja käveli sitten takaisin huoneeseensa, jossa Tord seisoi odottamassa.

”Mitä ihmettä tuo nyt oli?” Tord kysyi.

”Siinä oli asiakas, jolle olen varannut paikan Rosenhemisiin. Hän hyväksyi tarjouksen.”

Annie työntyi miehen ohi ja istuutui työpöydän ääreen.

”Tiedät mitä tarkoitan, Annie”, Tord jatkoi. ”Mitä hän teki sinun huoneessasi? Tiedät oikein hyvin, että kaikki vierailut tapahtuvat vierailuhuoneissa. Eivät koskaan sulun tällä puolella. Meidän säännöillemme on syynsä.”

”Hän oli hauras, ja minä arvioin, että tilanne oli hallinnassa. Hän on vaaraton. Minulla oli hälytin mukanani.”

Tord pudisti päätään. ”Annie, sellainen ei ole sinun päätettävissäsi. Nämä naiset eivät ole mitään eilisen teeren tyttöjä. He ovat narkomaaneja ja rikollisia. He viiltäisivät kurkkusi auki yhdestä tupakka-askista. Tekosi saattoi meidät kaikki vaaraan.”

”Niin, mutta ennen kaikkea he ovat rikoksen uhreja. He ovat joutuneet kestäämään asioita, jotka –”

Tord kohotti kätensä. ”Äskeinen ei saa toistua enää koskaan, onko selvä? Sitä paitsi me pitäydymme niissä hoitoiloissa, joiden kanssa meillä on puitesopimus – kuten oikein hyvin tiedät. Svanuddenissa on vapaa paikka. Hän voi matkustaa sinne jo huomenna.”

Annie risti käsivartensa.

”Svanudden ei ole yksinomaan naisille. Se on täynnä miehiä, jotka –”

”Ja Rosenhem laskuttaa kaikkein eniten.”

”Niin – siksi, että se on maan paras hoitola väkivaltaa kokeneille naisille. Minähän lupasin juuri, että hän pääsisi Rosenhemiin.”

Tord kohautti olkiaan.

”Joudut perumaan lupauksesi, koska hän menee Svanuddeniin, piste”, mies sanoi. ”Heillä on erittäin hyvät hoitotulokset. Lue, niin ymmärrät.”

Annie laski katseen pöytänsä. Hän tiesi paljon enemmän kuin Tord. Kyseinen hoitola oli viisisataa kilometriä pohjoiseen, lähellä Kramforsia. Siitä alueesta Annie tiesi kaiken. Hän oli vannonut, ettei enää ikinä palaisi sinne.

Tord tuli häntä kohti.

”Älä ota tätä niin raskaasti, Annie. Paneudut aivan liiaksi joka tehtävään, ja tarkoitan tällä vain hyvää.” Hän kurtisti kulmiaan. ”Kuinka sinä oikeastaan voit?”

”Miten niin?”

”No, istut täällä usein yksiksesi – mitä mahdat tehdä vapaa-ajallasi? En itse asiassa tiedä sinusta paljoakaan. Pistähän se miettimään.”

Tord laski käden Annien olkapäälle. Mies oli niin lähellä, että Annie haistoi hänet. Hiki ja häivähdys jotain tuttua tunkeutuivat Annien sisimpään. Hänen sydämensä alkoi takoa rintakehässä lujasti ja raskaasti.

Äkkiä hän työnsi tuolin taaksepäin ja nousi.

”Sinä et minuun koske”, hän sanoi.

Hän kaappasi takin ja laukun ja kiiruhti vessaan. Siellä hän lukitsi oven ja lysähti pöntölle. Syke suhisi korvissa, sydän tykytti. Hän painoi pään polvien väliin ja yritti rauhoittaa hengityksensä. *Sisään. Pidätä. Ja ulos.* Ryhdistäydy. Olet pelkkä sijainen. Älä anna hänelle syytä hankkiutua sinusta eroon.

Hän hapuili purkkia käsilaukustaan, kaatoi ulos kaksi tablettia ja nielaisi ne veden kanssa. Vähitellen sydämentykytys hellitti.

Kun huimaus oli laantunut, hän nousi ja väänsi hanan auki. Hän huuhteli kasvonsa ja kaulansa kylmällä vedellä ja tuijotti itseään peilistä. ”Skarppaa”, hän sanoi hiljaa.

Laukusta kuului vaimea merkkiääni. Hän kaivoi puhelimen esiin ja katsoi näyttöä. Sven Bergsten, isän serkku. Annien vatsaa väänsi. Ääni soi toisen kerran. Kolmannen. Hän vastasi puheluun pitkin hampain.

Svenin ääni oli kireä. ”Älä nyt säikähdä, Annie, mutta sinun äitisi on meillä. Löysin hänet tuolta ulkoa ilman kunnon vaatteita, kylmissään ja sekavana.”

Annie puri leuat yhteen. Saamarin Fridebo.

”Missä kunnossa hän on?”

”Aika huonossa, luulisin. Ambulanssi on matkalla”, Sven jatkoi. ”Ei tarvitse huolestua, mutta ajattelin, että häntä auttaisi kuulla sinun äänesi. Hän yrittää sanoa jotain, mutten ihan ymmärrä, mitä hän tarkoittaa. Kaiutin on nyt päällä, joten voit puhua.”

Annie veti henkeä.

”Äiti”, hän sanoi. ”Minä täällä, Annie. Sinun tyttäresi.”

Aluksi oli hiljaista, mutta sitten kuului kuiskaus.

”Varo... Pelasta tyttö.”

Annie sulki silmänsä. *Hän sekoittaa menneen ja nykyhetken. En saa mennä mukaan hänen harhoihinsa, ettei hän hämmenny entistä pahemmin.*

”Äiti, kuuntele. Minulla ei ole hätää, älä turhaan ole huolissasi.”

Annie saattoi kuulla, kuinka Sven puhui taustalla yrittäen rauhoitella äitiä ja otti sitten puhelimen itselleen.

”Hänellä on nyt huopia ympärillään, ja me huolehdimme, että hän pääsee heti sairaalaan”, Sven vakuutteli. ”Sinun ei tarvitse syökyä minnekään tänä iltana, mutta olisi varmaan hyvä, jos voisit ajaa tänne huomisaamuna. Soita kun olet matkalla, okei?”

Annie puri alahuulta lujaa, ettei alkaisi itkeä. *Ei. En selviä tästä*, hän ajatteli. *Ei käy. En halua.*

3

Näky Birgitta Ljungin aavemaisesta hahmosta oli syöpynyt Svenin mieleen, vaikka kohtaamisesta oli kulunut jo kokonainen vuorokausi. Hän värisi istuessaan autossa Fridebon ulkopuolella. Saga oli soittanut ja kertonut, ettei Birgitalla ollut suurempaa hätää ja että tämä oli jo päässyt takaisin hoivakotiin. Mutta miksei Saga ollut vielääkään tullut ulos? Hänen työvuoronsa oli päätynyt viideltä, ja kello oli nyt varttia yli. Hän tiesi oikein hyvin, että Annie oli tulossa, että tämä oli kutsuttu päivälliselle.

Satoi taas lunta. Pieniä hiutaleita putoili tuulilasiin, lämpömittari näytti nolaa.

Sven käynnisti pyyhkijät ja loi silmäyksen Fridebon sisäänkäyntiin, mutta ketään ei näkynyt.

Hän tarttui kännykkään ja valitsi Sagan numeron. Tyttö vastasi neljännellä soittokerralla.

”Minä olen täällä ulkona odottamassa, missä sinä olet?” Sven kysyi.

”Tallilla. Lähetin viestin, etkö saanut sitä?”

”En. Ja mitä sinä siellä teet, jos saan kysyä? Anniehan tulee ihan pian, kai sinä sen muistat? Tulen nyt hakemaan sinut.”

Sven huokaisi syvään ja käynnisti taas moottorin. Hän kaarsi kiukkuisella nykäisyllä kylätielle ja painoi kaasua ylämäessä. Saavuttuaan Hoffnerin pihamaalle hän mulkoili asuinrakennusta, vaaleankeltaista kahdeksan huoneen omakotitaloa, jossa oli kristallikruunut katossa ja tammiparketti kaikissa huoneissa. Hän pysäytti auton aivan tallin eteen mutta ei noussut kyydistä ja jätti moottorin mielenosoitukSELLISESTI tyhjäkäynnille. Sisälle asti hän ei mennyt koskaan.

Kärpästen ja pölyn tahrimesta pienestä tallinikkunasta näkyi, että joku liikkui sisällä. Tule nyt vain, Sven ajatteli.

Kului viisi minuuttia, kului kymmenen.

Sven katsoi taas lannistuneena asuintaltoa. Sen vasemmalla puolella, metsän vieressä olevassa haassa, näkyi liikettä. Ellei isokokoisen nuoren sonnin hengitys olisi huurunnut nenästä pieninä pilvinä, Sven ei olisi huomannut sitä. Pikimusta eläin seisoi hievahtamatta ja sulautui täysin takana olevaan tumaan metsään. Sen silmät olivat nauliutuneet autoon, ja Sven näki sierainten värähtelyn. Sen nimi oli Zlatan, mutta kylällä sitä kutsuttiin Saatanaksi, koska se oli tunnetusti varsinainen piru. Arvaamaton ja vaarallinen. Kävi kaiken kimpuun. Koneiden, puiden, ihmisten.

Sven vavahti ja käänsi katseensa taas tallin suuntaan. Kului vielä viisi minuuttia. Pitäisikö hänen käydä hakemassa Saga sisältä?

Mitä isä sanoisi, jos näkisi hänet nyt? *Annatko sinä Hoffnerien käyttää hyväksi omaa tytärtäsi? Sven, sinun täytyy näyttää mistä kana pissii.*

Hän otti puhelimen esiin ja oli juuri soittamaisillaan uudestaan, kun tallinovi avautui ja Saga juoksi ulos. Tyttö hypäsi matkustajan paikalle ja veti hupun päähänsä.

”No aja nyt”, hän sanoi ja katsoi ulos sivuikkunasta.

Sven käänsi auton ja rullasi mäkeä alas.

”Onko jotain sattunut?” hän kysyi.

Saga ei vastannut.

”Kai sinulle maksettiin?”

Saga pysyi vaiti.

”Maksettiinko sinulle?” Sven toisti, nyt hiukan kovempaa.

”Maksetaan myöhemmin”, Saga mumisi.

Sven tuijotti suoraan eteenpäin.

”Et käy siellä enää”, hän sanoi.

”Minä teen mitä haluan.”

”Et ole vielä kahdeksaatoista”, Sven jatkoi. ”Vanhempinasi minä ja äitisi päätämme asiasta toistaiseksi, enkä aio antaa Hoffnerien panna sinua raatamaan palkatta.”

Nyt Saga katsoi häneen. Silmissä oli tyhjä ilme.

”Mutta minä tahdon olla siellä. Et voi kieltää minua.”

Tyttö kääntyi taas ikkunaan päin.

Sven ajoi pihatien päähän ja sammutti moottorin.

”Älä nyt loukkaannu”, hän sanoi. ”Ei tämä sinun syytäsi ole. He käyttävät sinua hyväkseen, kai sinä sen ymmärrät?”

”Lopeta jo. Ajattelet vain rahaa – et tajua mitään!” Saga melkein huusi ja läväytti autonoven auki. Hän juoksi ulko-ovelle ja paukautti sen kiinni Svenin katsellessa.

Sven jäi istumaan ja puristi rattia. Mitä tuo nyt oli? hän mietti. Mikä Sagalle tuli? Sven ei ollut ikinä ennen nähnyt Sagaa tällaisena. Eiväthän he koskaan riidelleet.

Ei, hän ajatteli. *Nyt saa riittää.* Hän käynnisti moottorin uudelleen ja peruutti pois pihatieltä.

Tallissa paloi yhä valo. Sven nousi autosta ja tunsu, kuinka suuta kuivasi ja kaulavaltimo sykki hänen tempaistessaan tallinoven auki. Johan Hoffner oli keskikäytävällä täyttämässä visiämpäriä. Sven jätti oven auki ja käveli miestä kohti.

”Nyt minä olen pahasu vieköön saanut tarpeekseni”, hän sanoi äkäisesti. ”Eikö sinua yhtään hävetä?”

Johan Hoffner sulki hanan.

”Mistä sinä puhut?”

Sven käveli lähemmäs.

”Tiedät oikein hyvin, Johan. Enää et käytä hyväksesi Sagaa niin kuin perheesi on käyttänyt hyväkseni minun perhetäni. Olen ollut vaiti kauan, mutta nyt saa riittää.”

Hoffner laski ämpärin maahan.

”Mistä sinä oikein puhut, Sven?”

”Minä haluan metsäni takaisin.”

Johan pudisti päätään.

”Se on kuule mennyttä. Nyt on nyt. Et sinä voi hyökätä kimppuuni jostain sellaisesta, minkä minun sukulaiseni tekevät. Minulla ei ollut siinä osaa eikä arpaa.”

Sven tuhahti.

”Niinpä niin. Se oli ennen sinun aikaasi. Mutta ahneus on totisesti periytynyt. Kaikki tietävät, että sinä nyljet ihmisiä lumenaurauksellasi. Eikä kukaan ole tainnut ostaa minun kaupastani velaksi niin paljon kuin sinä.”

Sven puristi kädet nyrkkiin. Pirulainen oli antanut Sagan paiskia töitä ilman korvausta.

”Mietipä, jos kylälle kantautuisi tieto siitä, että sinä käytät hyväkseni nuoria tyttöjä”, hän möläytti.

Se kuulosti pahemmalta kuin Sven oli tarkoittanut – mutta nähtävästi tepsii, sillä Johan Hoffnerin kasvot lehahtivat tulipunaisiksi.

”Lopeta tuo hölmöily”, Hoffner sanoi ja käveli häntä vastaan. ”Mitä sinä oikeastaan haluat?”

”Haluan metsäni takaisin, kerta kaikkiaan. On jo korkea aika.”

Johan hieroi mietteläänä leukaansa.

”No?” Sven sanoi.

”Tajuat kai, ettei vastaus tule heti tältä seisomalta? Minun täytyy tehdä laskutoimituksia.”

”Pane siihen vauhtia”, Sven sanoi ja tunsi, kuinka kasvoja kuumotti.

Hän kääntyi kannoillaan ja käveli ulos autolleen pää pysytyssä. Kädet tärisivät hänen ajaessaan kotiinpäin. Voiko olla? hän tuumi. Järjestyvätkö asiat nyt?

4

Lumi piiskasi tuulilasia, tuntui kuin olisi ajanut valkoisessa tunnelissa. Annie pani pyyhkijät viuhmaan nopeammin ja vähensi kaasua. Vuokra-autossa oli kesärenkaat – hän ei ollut arvannut, että lunta olisi yhä. Hän oli unohtanut, milaista pohjoisessa saattoi olla. Pimeää. Kylmää.

Hän ylitti Sandön sillan. Korkearannikon sillan valot loistivat etelästä sinne asti helminauhan lailla. Tie oli ollut valaistua joen eteläpuolella, mutta täällä vallitsi pimeys. Koivuilla ja kuusilla oli lumipeite, jonka paino pakotti ne taipumaan kuin portiksi vuorenkuningaan valtakuntaan. Annie oli torjunut mielestään muistot siitä, kuinka kaunista täällä oli. Kuusimetsää ja mustaa vettä. Sorateitä, lakkautettuja sahoja. Ujoja kasvoja verhojen takana. Käytöstä poistettuja autoja. Pohjaton joki. Suunnattoman suuria metsiä, joihin eksyä.

Lockneen oli enää vajaat kymmenen kilometriä. Jokainen kuluva kilometri sai Annien sykkeen kohoamaan. Hän avasi ikkunaa aavistuksen verran päästääkseen sisään hiukan kylmää ilmaa, mutta se ei auttanut. Kaikki palasi hänen mieleensä kuin diakuvat. Puhelinsoitot, joskus keskellä yötä. Rikottu ikkunaruutu. Puhkaistut pyöränkumit. Äidin muinoin lausumat sanat kaikuivat korvissa.

Annie, tämä ei voi jatkua. Et voi jäädä tänne. He eivät ikinä luovuta, etkö ymmärrä? Totuudella ei ole väliä. Kukaan ei välitä totuudesta. Ihmiset päättävät, mikä on totta, ja uskovat sitten siihen.

Nyt Annie oli silti matkalla takaisin. Paikkaan, josta hän oli vannonut pysyvänsä poissa. Soittaja oli ollut Sven myös silloin kolme vuotta aiemmin, kun kylällä oli puhuttu, että Birgitta Ljung kävi ostoksilla minihameessa ja avarassa kaula-aukossa.

Birgitan persoonallisuuden muuttuminen, aggression-purkaukset ja häpeilemätön käyttäytyminen saivat sittemmin selityksensä: Birgitta oli sairastunut otsalohkodementiaan, vain kuudenkymmenenviiden ikäisenä.

Sven ja Lillemor olivat auttaneet parhaansa mukaan. Ettei Annien tarvitsisi matkustaa kotiin Lockneen muutoin kuin äärimmäisessä hätätapauksessa.

Kotiin. Hänellä oli nyt uusi koti. Asunto, työpaikka ja elämä kaukana siitä, mikä kerran oli ollut hänen. Hän oli muuttanut Tukholmaan heti seuraavana päivänä lukiosta valmistumisensa jälkeen. Hänen oli ollut pakko jättää kaikki rakas ja tärkeä.

Sinä menetit minut silloin, äiti, hän ajatteli. *Ja nyt olet menettänyt itsesi. Uhrasit minut, enkä koskaan saanut vastauksia.* He eivät olleet puhuneet tapahtuneesta kertaakaan, ja nyt oli liian myöhäistä. Toivottoman myöhäistä.

Hän räpytteli silmiään ja pidätteli itkua, joka oli tuloillaan. *Älä ajattele sitä.* Hän pudisti päätään ja yritti pakottaa ajatuksensa takaisin nykyhetkeen, pois menneestä.

Lugnvikin jälkeen Bergstens Livsin risteyksessä hän kääntyi vasemmalle ja ajoi kylään. Hän ohitti peruskoulun, joka oli nykyään lakkautettu. Pitkä rivi koivuja pyöräparkin vieressä, ruusunmarjapensaita reunustamassa

rakennuksen koko pitkää seinustaa, missä oli leikitty kuurupiiloa ja ruusujen sotaa. Hypätty ruutua ja narua, pelattu jalkapalloa ja keinuttu tuntikausia. Ja sitten oli kasvettu aikuisiksi, lopetettu leikit, muututtu vakaviksi ja mielikuvituksettomiksi.

Oikealla heti koulun jälkeen oli Fridebo. Valkoinen lumi oli ympäröinyt matalan ruskeanpunaisen tiilirakennuksen.

Annie pysäköi sisäänkäyntiä vastapäätä ja vilkaisi itseään taustapeilistä, oikaisi myssyään. Käsi hakeutui vaistomaisesti korvan alla olevalle arvelle.

Hän kurotti matkustajan istuimelta laukkuaan. Tabletti-purkki ei ollut siellä. Oliko hän pakannut sen matkalahkkuun?

Voi ei. Henkilökunnan vessa. Hänen oli täytynyt unohtaa se sinne. Ja etiketissä luki hänen nimensä. Hän kuljetti tabletteja mukanaan vain varmuuden vuoksi, ahdistuskohtausten varalta, mutta ottaen huomioon kuinka vähän Tord tiesi hänestä, pomo saattaisi aivan hyvin saada päähänsä, että Annie oli ongelmakäyttäjä.

”Helvetti”, hän manasi ääneen.

Nyt hän huomasi kaksi naista, jotka astuivat ulos sisäänkäynnistä. He eivät nähneet häntä, pysähtyivät vain, vaihtoivat muutaman sanan ja kävelivät sitten autoilleen.

Annie vajosi syvemmälle istuimeensa ja odotti, että naiset hurauttivat tiehensä. Sitten hän katsoi taustapeiliin vielä kerran, nosti kauluksen ylös ja astui autosta.

Ulko-oven tuli avaamaan punahiuksinen nainen sinisessä sairaanhoitajan puvussa.

”Hei”, Annie sanoi ja ojensi kätensä. ”Minä olen Annie, Birgitta Ljungin tytär.”

Hoitaja silmäili häntä pikaisesti kiireestä kantapähän.

”Tiedän, kuka olet. Birgitta nukahti juuri uudestaan, mutta tulehan sisään. Minun nimeni on Pernilla.”

Hän käveli hämärässä käytävässä Annien edellä.

”Birgitta sai jäädä yöksi sairaalaan, mutta lääkärin mukaan kaikki arvot ovat nyt kohdillaan. Hän on saanut rauhoittavia ja nukkunut suurimman osan päivästä.”

”Miksei hän saanut olla siellä pidempään? Mitä lääkäri sanoi? Toipuuko hän?”

”Hän oli pahasti kylmettynyt mutta toipuminen on ollut nopeaa. Ole ihan rauhassa, hänellä ei ole hätää.”

”Kiva kuulla, mutta juttelisin mielelläni johtajan kanssa.”

”Hän on tänään vapaalla, nythän on pitkäperjantai”, hoitaja sanoi ja pysähtyi Birgitan huoneen oven eteen.

”Tiedätkö, miten äiti onnistui pääsemään ulos?”

Hoitaja pudisti päätään.

”Ei aavistusta, en ollut silloin töissä”, hän vastasi. ”Menehän nyt hänen luokseen. Soita vain kelloa, jos tulee jotain.” Hän hymyili ja poistui käytävään.

Annie työnsi oven auki. Birgitta makasi sängyssä peiton alla, käsivarret ristissä rinnan päällä. Onpa hän laihtunut, Annie ajatteli.

Annie istuutui tuolille sängyn viereen ja tarttui äitiään vasemmasta kädestä. Se tuntui kevyeltä ja hauraalta. Nivelet erottuivat sinertävän, lähes läpikuultavan ihon alla. Lyhyeksi leikatut kynnet, ruskeat maksaläiskät, kultasormukset joita Birgitta ei koskaan ottanut pois.

Annie kumartui eteenpäin.

”Äiti?” hän kuiskasi. ”Annie tässä. Minä tulin nyt.”

Birgitan silmäluomet värähtivät, mutta hän ei herännyt. Hengitys oli niin pinnallista, että sitä tuskin kuuli.

Annie silitti kättä.

Enemmän kuollut kuin elossa. Siten Sven oli kuvaillut kylmettynyttä ja sekavaa, pelkkään yöpaitaan pukeutunutta äitiä löydettyään tämän puotinsa ulkopuolelta.

”Mitä asiaa sinulla oli ulos, äiti?” Annie sanoi hiljaa.

TÄÄLLÄ POLTETTIIN ENNEN NOITIA. VAINOAAKO JOKU NAISIA EDELLEEN?

Annie Ljung ei koskaan aikonut palata pohjoiseen. Sitten sukulaistyttö katoaa, ja Annie aavistaa, että jotain paha on tekeillä.

Uuden dekkarisarjan aloittava *Saaliin sydän* kertoo nuoresta sosiaalityöntekijästä, joka joutuu mukaan nykypäivän noitavainoista kumpuavaan pelottavaan tapahtumaketjuun. Tapaukset saavat inspiraationsa Pohjois-Ruotsin historiallisista rikoksista ja kansanuskomuksista.

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-3922-4